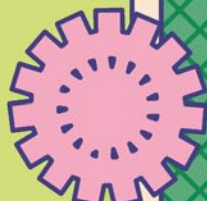

Vzhůru do přírody!

52 venkovních
dobrodružství
a aktivit

napsal autor *Tajného života stromů*

PETER WOHLLEBEN

přeložil **Vojtěch Sedláček**

ilustrovala **Belle Wuthrich**

Vzhůru do přírody!

napsal autor *Tajného života stromů*

PETER WOHLLEBEN

přeložil **Vojtěch Sedláček**

ilustrovala **Belle Wuthrich**

Peter Wohlleben Vzhůru do přírody!
52 venkovních dobrodružství a aktivit

vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz / www.grada.cz
tel. +420 234 264 401
jako svou 9720. publikaci

z anglického originálu **Be a Nature Explorer**
přeložil Vojtěch Sedláček, ilustrace, obálka a grafický návrh Belle Wuthrich,
odpovědná redakce Hana Fruhwirtová, sazba Jan Kravčík

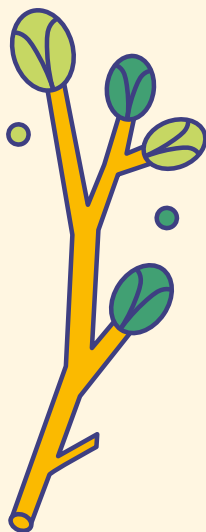
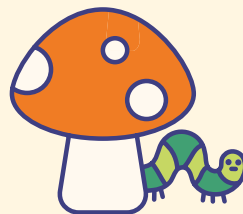
počet stran 96, první vydání, Praha 2024
vytiskla Tiskárna V Ráji, Pardubice

Be a Nature Explorer
© text by Peter Wohlleben, 2023
© illustrations by Belle Wuthrich, 2023
First Published by Greystone Books Ltd.
343 Railway Street, Suite 302,
Vancouver, B.C. V6A 1A4, Canada

Text copyright © 2022 by Peter Wohlleben
Illustrations copyright © 2024 by Belle Wuthrich

© Grada Publishing, a. s.

ISBN 978-80-271-7512-3 (pdf)
ISBN 978-80-247-4910-5 (print)

Autoři fotografií: 10 James Gathany, CDC/CC BY 2.5. **11 nahore** Shutterstock.com/janester64; **uprostřed** Shutterstock.com/Martin Pelanek; **dole** Shutterstock.com/BranoMolnar. **12 nahore** iStock.com/emer1940; **dole** iStock.com/Penny Britt. **13 nahore** Shutterstock.com/Jan Miko. **24** U.S. National Park Service, public domain. **25 nahore** Shutterstock.com/Randy Bjorklund; **uprostřed** Shutterstock.com/Natali art collections; **dole** Shutterstock.com/Cavan-Images. **35 nahore** iStock.com/MarinaZg; **nahore uprostřed** © Valeria Vechterova/Dreamstime.com; **dole uprostřed** iStock.com/Oleg Zaikin; **dole** Shutterstock.com/Maximilian cabinet. **38** iStock.com/Birgittas. **39 nahore** iStock.com/DavorLovincic; **dole** iStock.com/FRANKHILDEBRAND. **40 nahore** iStock.com/vicsa; **uprostřed** iStock.com/Carmen Hauser; **dole** Shutterstock.com/Magnus Binnerstam. **41 nahore** Shutterstock.com/Zuzana Sommer; **dole** iStock.com/karlumbriaco. **45 top** iStock.com/timisaak; **dole** iStock.com/Denzil Lacey. **50 nahore** Shutterstock.com/KateV28; **dole** Shutterstock.com/Vaclav Matous. **51 nahore** William Milliot/Unsplash; **dole** iStock.com/Anatoly Pavlovich. **52 nahore** iStock.com/Gerald Corsi; **dole** Shutterstock.com/Mikolaj Kepa. **53 nahore** iStock.com/Robert Moore; **uprostřed** Pixabay.com/users/hans-2; **dole** iStock.com/Colin_Hunter. **68** © Jane Billinghurst. **70 nahore** Shutterstock.com/Nature87; **dole** Shutterstock.com/Dirk Daniel Mann. **71 nahore** iStock.com/creativenaturemedia; **dole** iStock.com/BarbarosKARAGULMEZ. **74 nahore** iStock.com/Lukas Jonaitis. **75 nahore** Shutterstock.com/Mauro Rodrigues; **uprostřed** iStock.com/Angelika; **dole** Shutterstock.com/Henrik Larsson. **80 nahore** iStock.com/JosK; **dole** Shutterstock.com/Protasov AN. **82 nahore** iStock.com/AlessandroZoc; **dole** Shutterstock.com/withGod. **88 nahore** Shutterstock.com/mayk.75; **dole** Shutterstock.com/Kuzmalo. **89 nahore** Shutterstock.com/Heliophilie; **uprostřed**, Rosser1954/public domain; **dole** Shutterstock.com/Sarah.

Jsem moc rád, že jste tady!

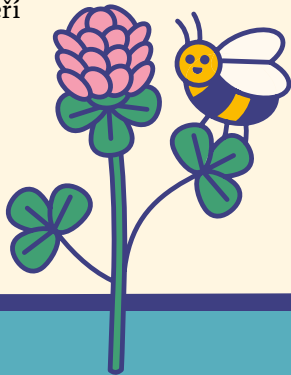
Když jsem byl malý kluk, rád jsem trávil celé dny venku v přírodě a zažíval v ní spoustu dobrodružství. Nyní už přes třicet let bydlím ve staré hájovně v Eifelské vrchovině na západním okraji Německa. Setkal jsem se tu s mnoha zajímavými zvířaty a pochopil spoustu fascinujících věcí o tajuplném světě přírody. Chtěli byste také vyrazit ven na objevitelskou výpravu? Teď už rozhodně můžete, protože držíte v rukou tuto knihu!

Mnoho zde zmiňovaných zvířat a rostlin nejspíš naleznete i ve svém okolí, také většinu popsaných experimentů lze provádět v podstatě kdekoli. Vaše expedice budou ale ještě napínavější, pokud objevíte rostliny a živočichy, o kterých já vám nic nepovím. Všechny si je zaznamenávejte do svého zápisníku. Nakonec tak budete mít knihy dvě – k téhle přibude další, vaše vlastní, plná jen originálních uskutečněných objevů.

Začít není nijak těžké, stačí vyjít ze dveří a vyrazit na své první dobrodružství.

Užijte si ho!

-Peter

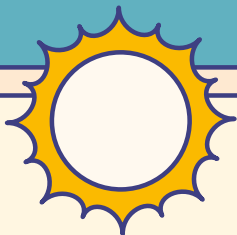

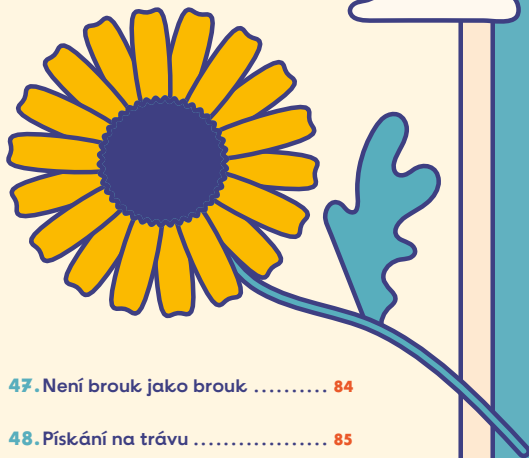
Obsah

- Co si vzít s sebou..... 6
- Pár rad před první výpravou.... 8
1. Co bude dnes k obědu..... 10
2. Naslouchání řeči stromů 12
3. Objevy pod hladinou 14
4. Volání lesním telefonem..... 18
5. Sbíráni vzorků řas 19
6. Určování stář stromů 20
7. Pozorování ptáků 21
8. Po stopě hlemýžďů a slimáků... 22
9. Můj kamarád strom..... 24
10. První poslové jara 28
11. Malý květinový zákusek 30
12. Trávník za traktorem 31
13. Seznámení s nočními sousedy... 32
14. Kukátko pod hladinu..... 34
15. Smrková žvýkačka 35
16. Co vypráví letokruhy 36
17. Putující rostliny..... 38
18. Stopování zvířat 39
19. Pátřej jako lesní detektiv..... 42
20. Kudy vede lesní internet..... 46
21. Vítej, léto! 47
22. Odkrývání lesní historie 48
23. Tluče bubeníček, tluče žízalám.. 50
24. Žalévat, nebo ne? 51
25. Předvídání deště 52
26. Poznávání listnáčů..... 54
27. Vyznejte se v jehličnanech..... 56
28. Kamarádství s pavouky..... 58
29. Jak správně házet žabky 60

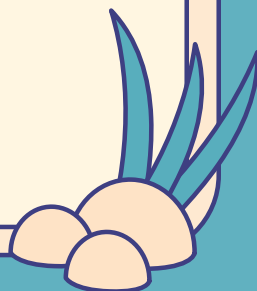

30. Pražíme bukvice	61
31. Stromový herbář	62
32. Lisování listů	64
33. Komu patří kosti v lese	66
34. Šiška k šišce	67
35. Stavitelem lodí snadno a rychle ..	68
36. Překvapivá sprcha	70
37. Dřevěný bublifuk	71
38. Tajemné trouchnivění	72
39. Co všechno křídly třepotá	74
40. Noc pod hvězdami	76
41. Šprýmy s polními rostlinami	77
42. Co se hemží v lesní půdě	78
43. Mravenci, všichni sem!	80
44. Když příroda zavolá	81
45. Skákající semínka	82
46. Rozbalujeme pupeny	83

47. Není brouk jako brouk	84
48. Pískání na trávu	85
49. Semínko sem!	86
50. Pochoutky všech barev	88
51. Listy pod drobnohledem	92
52. Když padají trakaře	94
O autorovi a ilustrátorce	96

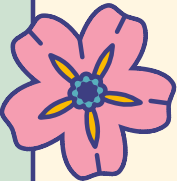
Co si vzít s sebou

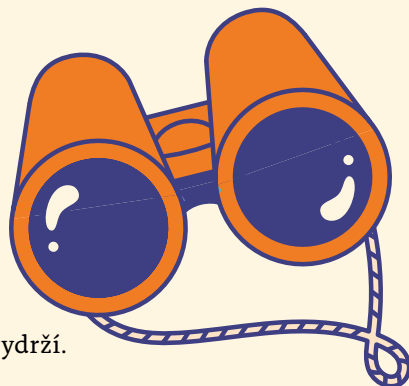
Zde je pár užitečných pomůcek, které se vám na objevitelských výpravách budou hodit. Některé z nich najdete určitě i u sebe doma.

Jestli se chcete stát opravdovým objevitelem, mějte po ruce vždy zápisník s tužkou. Zaznamenávejte si do něj čas a místo, kdykoli narazíte na něco zajímavého.

Plastové misky na jídlo přijdou vhod, pokud si budete chtít svůj nález podrobněji prohlédnout nebo dokonce odnést domů. Vyrábějí se v různých velikostech, jsou lehké a cokoli do nich dáte, se vám pak v batohu neponičí. Stejně tak se bude hodit i pár igelitových sáčků.

Pro podrobnější pátrání v půdě doporučuji nosit s sebou sítko. Postačí i úplně obyčejné, jaké se prodává třeba v kuchyňských potřebách. Kovové není sice tak lehké jako plastové, ale zase toho víc vydrží.

Pokud máte mobilní telefon, berte si ho s sebou, abyste mohli svoje objevy nafotit. Existují také aplikace, které dokážou vyfocené rostliny i živočichy identifikovat.

Bez zvětšovací lupy se neobejdete, pokud vás zajímají i ti nejmenší živočichové a věci. Ty nejpodrobnější detaily uvidíte jen s ní. Na pozorování hmyzu jsou nevhodnější pro to určené plastové průhledné krabičky, často mají lupu zabudovanou už přímo do víčka.

Díky dalekohledu můžete zase dobře pozorovat plachá nebo vzdálená zvířata. Například se bude hodit při určování druhu ptáka, sedícího vysoko na nějakém stromě. Kvalitní dalekohledy bývají drahé, ale možná byste mohli nějaký pořídit v bazaru, nebo si ho přát k narozeninám.

Všechny pomůcky je nejlépe nosit v batůžku na zádech. Budete tak mít na průzkumu obě ruce volné.

Pár rad před první výpravou

Tahle kniha je jenom vaše. Jestli si ji chcete nejdřív doma prolistovat, anebo s ní rovnou vyrazit na svou první výpravu, není důležité. Hlavní je, aby vás to bavilo!

Dobrodružství a aktivity popsané v této knize nemají žádné dané pořadí. Zkuste si jich pár prohlédnout a začněte prostě s těmi, které vás budou lákat nejvíc. Pronikání do tajů přírody je úžasné, a čím více o zvířatech a rostlinách budete vědět, tím napínavější budou vaše další dobrodružné výpravy.

Tuto knihu jsme udělali schválně v menším formátu, aby se vám vešla do batůžku, mohli jste ji nosit všude s sebou a rychle v ní nalistovat, co zrovna potřebujete.

Než vyrazíte, rozmyslete si, po čem přesně budete

chtít tentokrát pátrat, a předem si zabalte vše, co pro to budete potřebovat. Do knihy jsem přidal také poznámky a upozornění na pomůcky, které by se vám mohly hodit.

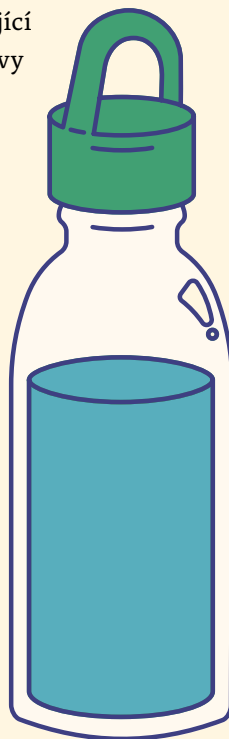

Dělejte si zápisky hned, jak naleznete něco zajímavého. Některé objevy stojí za to si vzít i domů, abyste si je nalezli buď přímo do nějakého sešitu, anebo na čistý papír a založili do pořadače. Připište k nálezu odpovídající číslo stránky z této knihy, abyste si mohli své objevy později doma snadno utřídit.

Protože se občas můžete na výpravě odřít nebo škrábnout, přibalte si také pár náplastí. A nezapomeňte si vzít pití!

Některé expedice lze úspěšně podnikat jen v určitém roční období. Proto v knize naleznete nápady na aktivity od jara až do zimy, takže vám nic nebude bránit ve výpravách za dobrodružstvím po celý rok.

Teď už je ale čas začít! Psaní této knihy mě moc bavilo. Doufám, že stejnou zábavu zažijete i vy, až ji budete pročitat, provádět různé experimenty a vůbec pronikat do tajů okolní přírody!

aktivita

1

Co bude dnes k obědu?

Někteří ptáci si dopřávají velice pestrý jídelníček, zatímco jiní konzumují pouze určitý druh potravy. Čímpak se živí ptáci ve vašem okolí?

Hmyzožrouti. Mnoho zpěvných ptáků se krmí hmyzem a nosí ho i do hnízda svým mláďatům. Buď lapají mouchy přímo ve vzduchu, anebo sezobávají housenky z listů rostlin. Datlové zase dokážou vybírat mravence z vlhkého dřeva a vrtají díry do stromů, aby se dostali k larvám brouků, žijícím pod kůrou.

Sběrači semínek. Semena rostlin jsou pro ptáky bohatým zdrojem energie. Můžete naplnit nějaké krmítko pro ptáky semínky různých velikostí, přilákáte tím širokou škálu ptactva. Důležitým zdrojem potravy během zimy jsou také semínka, která v rostlinách zbyla ještě od podzimu.

Ochutnávači ovoce. Mnoho ptáků se s chutí pouští i do ovocných plodů, pokud nějaké najdou. Nejvíce mají v oblibě bobule všeho druhu, protože jsou malé

